

Тази сутрин Германия се събужда със замаяна глава. Не може да се каже, че медийната канонада допринася кой знае колко за нейното проясняване. Нека поне ние тук се опитаме да дадем малък принос за ориентиране на читателите.

Вчерашният триетапен марафон за избор на нов държавен глава изправи страната пред много и сложни въпроси. Отговорът, който получихме със сигурност е един - новият обитател на президентския дворец *Bellevue* ще бъде Кристиан Вулф.

Вулф е класически представител на политическия истаблишмънт. Извън кратка адвокатска практика в началото на 90-те години той е постоянно и изключително на партийни, парламентарни и държавни постове.

През 2003 година Вулф победи на парламентарните избори в Долна Саксония тогавашния премиер, социалдемократа Габриел и от тогава е министър-председател на провинцията.

Зигмар Габриел, междувременно председател на СДПГ, трудно забравя и изглежда способен на всяка политическа интрига. Заедно със Зелените той бе съавторът преди месец на гениален ход. Като общ техен кандидат за бундспрезидент бе номиниран ползващият се с респект и широка популярност бивш ръководител на Службата за архивите на Щази Йоахим Гаук.

Грешката на Меркел?

Многобройни са опитите за обяснение - и вчерашният изнервен ден само увеличи техния брой - защо Ангела Меркел отказа предложението на СДПГ и Зелени да подкрепи с партията си тази кандидатура като консенсусна номинация за държавен глава. Вместо това консервативните партии и либералите издигнаха свой кандидат - Кристиан Вулф.

Традиционното обяснение е, че така Ангела Меркел се отървава от последния останал вътрешнопартиен конкурент и потенциален кандидат за нейния пост. Мнозина пък изтъкваха през последните седмици, че издигането на Йоахим Гаук - също от Източна Германия и също с евангелско вероизповедание както канцлерът, щеше да е прекомерно предизвикателство към лоялността на "прозападните" и католически среди в консервативните партии.

Вчерашният ден показва едно: отказът на партиите им да подкрепят кандидатурата на изявения антикомунист, на красноречивия застъпник на свободата като свещено и неотнимаемо право, на автентичния демократ Йоахим Гаук, бе още по-голямо предизвикателство към лоялността на "електорите" от правителствения лагер. Три тура се оказаха необходими за да се избере държавния глава и дори на решителния за правителството трети тур кандидатът Вулф така и не получи всичките 644 гласа на коалиционните пратеници в Събранието.

От снощи над Германия се вихри буря от саркастични анализи, от предположения за неминуем крах на коалиционното правителство, от разочаровани реакции и цинични коментари за системата на партиен контрол над народните избраници.

Прозорливостта на Меркел?

Не мога да приема мненията, че Ангела Меркел се била излъгала в обществените настроения, че допуснала фатална грешка, предпочитайки Вулф пред популярния Гаук, че излъгала надеждите на също така популярната Урсула фон дер Лайен, министър на труда в правителството, която също бе обсъждана като възможен кандидат...

Ако има нещо, което отличава Ангела Меркел, това е нейната аналитичност, способността ѝ стратегически да планира, да изчаква и налага в подходящия момент решения, изглеждащи невинаги оптимални. Обществените и икономически резултати от нейното политическо управление досега, потвърждават правотата ѝ.

Прокараното вчера с цената на много нерви и под осъдителните коментари на съмишленици и симпатизанти решение има един сериозен стратегически плюс за консервативните сили. Въздействието му може да има дългосрочно влияние върху политическата сцена в Германия. Не срещам досега оценка на този аспект в германските медии.

През последните години все по-настойчиво на дневен ред излиза въпросът за парламентарно и дори правителствено сътрудничество на левите сили в Германия -

социалдемократи и Зелени с бившите комунисти от Изток и Запад, обединени в партията "Левица".

Въпреки всички публични заявления и клетви за вярност на демократичните традиции на Федералната република, социалдемократите нямат скрупули, когато следизборната конфигурация го позволява, да си сътрудничат с экс-комунистите и дори да съставят коалиции с тях. Такава коалиция управлява например федералната провинция Берлин.

Изправена пред губещите обществена подкрепа либерали, Меркел не може да не е обезпокоена от надвисващия призрак на политическо сътрудничество на "левия" парламентарен блок с экс-комунистите и на общодържавно ниво - в Бундестага и при съставяне или толериране на едно бъдещо ляво федерално правителство.

Прекалено спекулативно ли е да разглеждаме събитията около президентската надпревара като не по-малко гениален отговор на Меркел на изглеждащия гениален ход на политическия ѝ противник? На онзи ход, който уж я беше "поставил на тясно" с номинацията на общо взето консервативния Йоахим Гаук?

Фиаското на экс-комунистите

Драматичните събития в края на вчерашния ден принудиха социалдемократи и Зелени да търсят гласовете на экс-комунистите в подкрепа на кандидата Гаук. При успех това щеше да бъде генерална репетиция за политическо сътрудничество на всякакво държавно ниво. За бившите комунисти подкрепата за разобличителя на Щази-агентурата, на правозащитника и антикомуниста Йоахим Гаук се оказа прекалено и непреодолимо предизвикателство.

Инстинктът за самосъхранение не им позволи да прегърнат примамливата перспектива по този начин да дестабилизируют или дори да свалят правителството на Меркел. Защото в очите на техния електорат, на жертвите на промиването на мозъци в някогашната ГДР, на западните фанатично идеологизирани левичари, подкрепата за Гаук щеше да бъде непростим и фатален за партията им акт. Грегор Гизи не може да не си е давал сметка за това, когато снощи в Райхстага, изнервен до крайност, отказа авансите на социалдемократите и нареди на своите да гласуват с "въздържал" се.

От снощи водещи социалдемократи и Зелени редят опечалени оценки за "непоправимостта" на бившите комунисти от "Левицата", за това как те пропуснали шанса да отрежат грозната опашка на своето Щази-минало, да почнат "на чисто", да демонстрират своята модернизация и реформираност.

Лайтмотивът е един: проиграна е историческата възможност экс-комунистите да докажат, че са сериозен партньор за бъдещо политическо сътрудничество. Да докажат, ама как - нали избирателите им са масите носталгици по царството на милиционеро-социализма с етажерки, все още огъващи се от събраните съчинения на Маркс и Енгелс и антиглобалистите, за които Йоахим Гаук е милитарист, "защитник на интересите на капитала", нежелаящ да затвори страницата на миналото...

Така че едва ли в обозримо бъдеще някой отляво сериозно ще се осмели да лансира идеята за коалиционно сътрудничество с тази "Левица", с тези бивши комунисти.

Ако това е резултат от стратегическа драматургия на вчерашните изборни вълнения, не може да не се свали шапка пред уменията на диригентката.

Ако ли не - тя все пак може да бъде поздравена от всички германци, за които изтласкването на бившите комунисти по-далеч от лостовете на властта е насъщна цел.